

خراسان رضوی، وضعیت به‌روزرسانی صنایع استان را بررسی کرد

صنایع زن‌گزده!

باوجود فرسودگی ۵۰درصدی خطوط تولید استان، امسال یک‌ریال تسهیلات برای نوسازی صنایع پرداخت نشده‌است

● بانک‌ها رغبتی به پرداخت تسهیلات بلندمدت ندارند

معاون امور صنایع سازمان صمت استان پرده از مسئله دیگری برمی‌دارد. ابراهیم ناصری به خراسان رضوی می‌گوید: اگر تسهیلات ریالی پرداخت‌شده در سال ۹۸ و سه‌ماهه امسال برای نوسازی و بازسازی صنایع را بررسی کنیم متوجه عملکرد شبکه بانکی برای حمایت از صنایع خواهیم شد زیرا متأسفانه بانک‌ها رغبتی به پرداخت تسهیلات «بلندمدت» یا «سرمایه‌ثابت» که مورد نیاز نوسازی و بازسازی صنایع است، ندارند.

وی می‌افزاید: در سال گذشته تعداد ۷۳ پرونده بازسازی و نوسازی صنایع استان در سامانه ثبت شدند که ارزش تسهیلات مورد تقاضا حدود ۵۲۱ میلیارد تومان بوده‌است. از این تعداد ۳۳ مورد به ارزش ۱۰۵ میلیارد تومان در کمیته تخصصی مصوب شده‌است. کل پرداختی که از این تعداد تقاضا توسط بانک‌های عامل انجام‌شده دو مورد به میزان ۵/۳ میلیارد تومان بوده‌است (حدود ۵درصد ارزش پرونده‌های تایید‌شده و حدود یک‌درصد کل تسهیلات مورد تقاضای ۷۳ پرونده نوسازی و بازسازی صنایع استان در سال ۹۸)

● صفر: تسهیلات نوسازی پرداخت‌شده طی امسال

معاون سازمان صمت استان می‌افزاید: امسال وضعیت بدتر شده‌است، طوری که تعداد پرونده‌های ثبت‌نام‌شده برای دریافت تسهیلات نوسازی صنایع استان ۲۲ مورد به ارزش ۱۲۵ میلیارد تومان بوده‌است. از این تعداد دو پرونده به ارزش ۲۲ میلیارد تومان در کمیته تخصصی مصوب شده‌اما میزان تسهیلات پرداختی بانک‌های عامل «صفر» بوده‌است.

ناصری می‌گوید: تسهیلات تبصره ۱۸ نیز جزو تسهیلاتی هستند که می‌توانند برای نوسازی صنایع استفاده شوند. در سال ۹۸ تعداد ۹۶ مورد به میزان ۹۸۱ میلیارد تومان تقاضا داشتیم که ۳۴ مورد به ارزش ۱۹۴ میلیارد مصوب‌شده و تنها ۳ تقاضا به ارزش ۱۸/۵ میلیارد تومان توسط بانک‌های عامل پرداخت‌شده‌است. درواقع بانک‌ها به‌جای تسهیلات بلندمدت مورد نیاز صنایع تسهیلات کوتاه‌مدت و سرمایه‌در گردش پرداخت می‌کنند.

معاون امور صنایع استان درباره کاهش واردات ماشین‌آلات دارای معافیت گمرکی طی ۵ سال گذشته می‌گوید: این کاهش به‌صورت کشوری است و بیشتر تحت‌تأثیر کاهش درآمدهای ارزی دولت است.

● صف تخصیص ارز واردات ماشین‌آلات صنایع

وی با تایید گلایه تولیدکنندگان در خصوص عدم تخصیص ارز توسط بانک مرکزی برای واردات ماشین‌آلات مورد نیاز خطوط تولید می‌گوید: تعداد قابل‌توجهی از متقاضیان ما امروز در صف تخصیص ارز هستند و دولت با تخصیص ارز با مشکل مواجه شده‌است. معاون سازمان صمت استان درباره واردات تجهیزات توسط ماشین‌سازی‌ها و عرضه آن به اسم تولید داخل نیز می‌گوید: بنده به‌عنوان متولی این موضوع تاکنون با چنین مسئله‌ای مواجه‌نشده‌ام و اگر موردی باشد حتماً بررسی خواهد شد اما مشکلی که ما با آن مواجه هستیم این است که یک واحد ممکن است مدعی شود می‌تواند یک قطعه یا دستگاه مورد تقاضا را در داخل تولید کند اما قطعه تولید‌شده از نظر کمی و کیفی نتواند انتظار متقاضیان را برآورده کند.

درصد خطوط تولید استان فرسوده هستند. حسینی در گفت‌وگو با خراسان رضوی می‌گوید: در واقع از سال ۸۵ تاکنون نوسازی و تجهیز خطوط تولید واحدهای تولید ما به‌سختی انجام می‌شد به‌ویژه ماشین‌آلات با کیفیت و تولیدی کشورهای اروپایی و این موضوع را می‌توان در مقایسه تولیدات داخلی با نمونه‌های مشابه خارجی کاملاً مشاهده کرد. اما علت این موضوع چیست؟

در استان و کشور موضوع جدیدی نیست و می‌توان ادعا کرد واحدهای تولیدی بزرگ و حتی تولیدات معتبر استان گاه با خطوط تولید فرسوده و قدیمی فعالیت خود را ادامه می‌دهند و بدتر این که حتی برخی واحدهای تولیدی که به‌تازگی پروانه تأسیس و بهره‌برداری هم دریافت می‌کنند به نوعی خطوط تولیدی روزآمدی ندارند. بنا بر اذعان رئیس خانه صمت استان بیش از ۵۰

افزایش بهره‌وری، حرکت رو به جلو و رقابت‌پذیری تولیدات است که از این طریق می‌توان راهبردهای کلانی مانند جهش تولید را محقق کرد، اما ارتقا و بهبود کیفیت تولیدات در گرو خطوط تولید روزآمد است. مثل معروف «ماهیگیری یاد دادن به ز ماهی دادن!» خود به درستی بیانگر تأثیر راهبردهای بلندمدت برابر راهبردهای کوتاه‌مدت است. استهلاک و فرسودگی خطوط تولید

مسعود حمیدی/ راهبردهای کوتاه‌مدت دولت و سیستم بانکی در خصوص تأمین مواد اولیه و سرمایه‌در گردش مورد نیاز صنایع، به‌جای تخصیص ارز و تسهیلات بلندمدت برای تأمین ماشین‌آلات و نوسازی خطوط تولید یک راهبرد ضعیف است که به‌جای رونق تولید صنایع را زمین خواهد زد. به گزارش خراسان رضوی، ارتقا و بهبود کیفیت تولید یکی از مهم‌ترین شاخص‌های

● وجود کالای مشابه بی‌کیفیت

حسینی مقدم مدیرعامل «خیام الکتریک» می‌گوید: مشکل عمده ما بحث ثبت سفارش‌هاست. بدین ترتیب که وقتی برای واردات «قالب» که در حوزه کار ما بسیار لازم است اقدام می‌کنیم اعلام می‌کنند این کالا تولید مشابه داخلی دارد اما تولید مشابه آن بسیاری بی‌کیفیت است.

وی می‌افزاید: موضوع دیگر این که زمانی که ما برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات اقدام می‌کنیم اعلام می‌کنند این تجهیزات در داخل تولید می‌شوند. مثلاً دستگاهی را که ما می‌دانیم در داخل کشور تولید نمی‌شود، اعلام می‌کنند که ماشین‌سازی داخلی آن را تولید می‌کند. به همین دلیل ما مجبور می‌شویم به ماشین‌سازی سفارش دستگاه مورد نیاز را بدهیم، اما به محض این که ما قرار داد ببندیم و پیش‌پرداخت اولیه را انجام دهیم ماشین‌سازی برای تأمین دستگاه مورد نیاز ما به ثبت سفارش و خرید از خارج کشور اقدام می‌کند.

● واردات به اسم تولید داخل، مونتاژی و گران

این تولیدکننده می‌افزاید: در واقع دستگاهی را که ما می‌خواستیم ماشین‌سازی از خارج کشور سفارش می‌دهد، آن را در داخل مونتاژ می‌کند و چند برابر قیمت به ما می‌فروشد. یعنی بنده تولیدکننده مجبور هستم یک دستگاه را که کیفیت مدنظر را ندارد و ممکن است از قطعات کم کیفیت‌تری مونتاژ شده باشد، باقیمت بالاتر از ماشین‌سازی داخلی خریداری کنم.

حسینی مقدم می‌گوید: بنده چندی پیش قصد داشتم پروژه‌ای را راه‌اندازی و با استفاده از کربنات کلسیم محصولات مختلفی مانند کاغذ روزنامه تولید کنم که حدود ۷۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری لازم داشت، اما وقتی برای واردات تجهیزات و خطوط تولید اقدام کردم اعلام شد یک ماشین‌سازی می‌تواند این تجهیزات و خطوط تولید را در اختیار ما قرار دهد. درحالی که ما اطلاع داشتیم این فناوری و تجهیزات تنها در اختیار کشور چین و تایوان است، بعد مشخص شد قصد دارند با دریافت پیش‌پرداخت از ما برای واردات این تجهیزات اقدام کنند و سپس به ما بفروشند.

مدیرعامل «خیام الکتریک» می‌گوید: بازار تولیدات ما، کشورهای همسایه به‌ویژه کشورهای حوزه خلیج فارس و سوریه است ولی با این شرایط نمی‌توانیم خطوط تولید خود را روزآمد کنیم و در آینده بازارهای هدف خود را از دست خواهیم داد. بنابراین علاوه بر این که دولت باید در ثبت سفارش‌ها حمایت بیشتری از تولیدکننده داشته باشد و اجازه دهد ما دستگاه‌های به‌روز و با کیفیت وارد کنیم، بانک‌ها تسهیلات بلندمدت در اختیار متقاضیان قرار دهند تا بتوانند بهره‌وری خطوط تولید خود را با تجهیزات روز دنیا ارتقا دهند.

● بازنگشتن سرمایه ناشی از واردات تجهیزات

مدیرعامل شرکت «ایران شرق نیشابور» معتقد است که بازنگشتن سرمایه عاملی برای اقدام نکردن برخی مدیران واحدهای تولیدی برای به‌روزرسانی خطوط تولیدی است. جلائی می‌گوید: هر واحد تولیدی اگر می‌خواهد به بقای خود ادامه دهد باید خطوط و تجهیزات تولیدی خود را به‌روز کند اما این کار نیازمند حمایت‌های جدی دولت است، زیرا در شرایط کنونی که قیمت ارز مدام در حال رشد است و تولیدکننده مجبور است سرمایه و نقدینگی زیادی را صرف خرید مواد اولیه کند، منابع مالی برای واردات و تأمین تجهیزات خط تولید خود نخواهد داشت و دولت باید کمک کند.

وی می‌افزاید: اگر چه در شرایط کنونی دولت نمی‌تواند آن‌چنان که باید ارز در اختیار تولیدکننده قرار دهد اما حداقل موانع و بوروکراسی‌های اداری کاهش دهد و بانک مرکزی به پرونده متقاضیان واردات تجهیزات و مواد اولیه تولید با سرعت بیشتری رسیدگی کند. علاوه بر این شرایط بانک‌ها باید تسهیلات سرمایه‌ثابت و ارزان‌تری را در اختیار تولیدکننده قرار دهند.

● گرانی ماشین‌آلات خارجی

رئیس هیئت مدیره پوشاک «البسکو» می‌گوید: تجهیزات و خطوط تولید خارجی بسیار گران هستند، به‌ویژه در حوزه پوشاک مانیامندان هستیم که تجهیزات را از کشورهای اروپایی وارد کنیم. باقیمت امروز ارز حداقل قیمت تجهیزاتی که می‌خواهیم وارد کنیم ۱۰۰ هزار یورو است که برای ما حدود ۲/۵ میلیارد تومان تمام می‌شود، کدام تولید و بازار ما می‌تواند این هزینه را جبران کند؟

خلیل گلابگیر می‌افزاید: آخرین باری که پوشاک البسکو توانسته خطوط تولید خود را به‌روز کند به ۲۵ سال پیش بازمی‌گردد، اگر چه ما سعی می‌کنیم تولیدات به‌روز داشته باشیم و داریم، اما به هر حال خطوط تولید به‌روز بهره‌وری تولید را بسیار بالا می‌برد و باعث کاهش مصرف انرژی می‌شود.

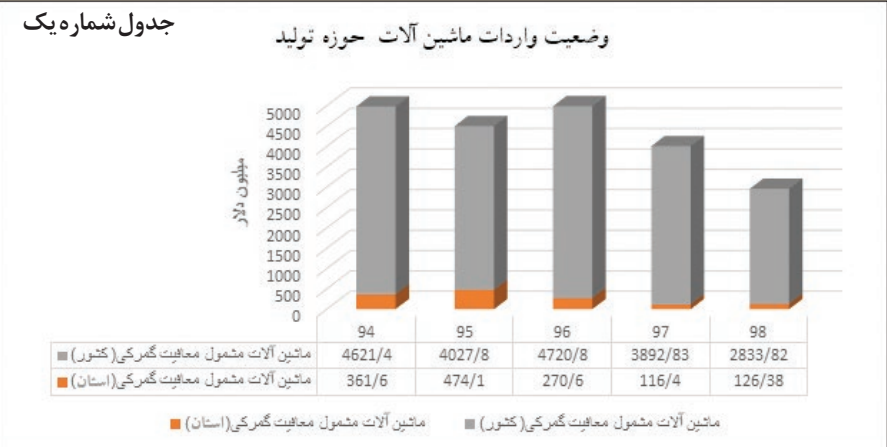
وی می‌گوید: وقتی بازار تولیدات به شدت تحت تأثیر واردات قاچاق و اجناس چینی است تولیدکننده توان مالی و نقدینگی نخواهد داشت که برای واردات تجهیزات اقدام کند. از سویی تسهیلاتی که دولت در اختیار تولیدکننده قرار می‌دهد هم گران است. تولیدکنندگان امروز نیازمند تسهیلات در سرمایه ثابت هستند که بتوانند خطوط تولید خود را روزآمد کنند. این روزآمدی و خرید تجهیزات جدید به‌ویژه در حوزه پوشاک علاوه بر ارتقای بهره‌وری اشتغال خوبی را فراهم می‌کند. بنابراین ما انتظار داریم دولت تسهیلات ویژه‌ای را برای به‌روزرسانی خطوط تولید و خرید تجهیزات در اختیار تولیدکنندگان قرار دهد.

● قوانین خلق الساعه

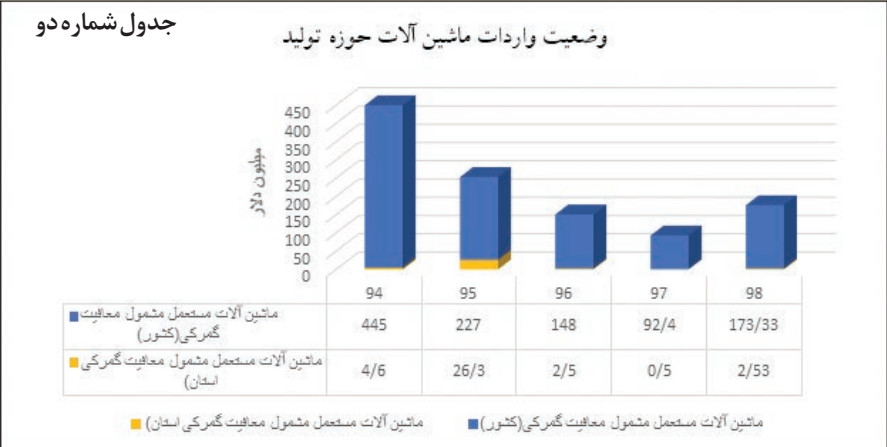
عرفانی مدیرعامل «پیش‌تاز موتور توس» نیز قوانین خلق الساعه را یکی از عمده‌ترین موانع واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید می‌داند و می‌گوید: چندین ماه است که کالا و تجهیزات خریداری‌شده ما آن طرف گمرک مانده‌اند و ارزی برای وارد کردن آن‌ها در اختیار ما قرار داده نمی‌شود. نه تنها ارز نیمایی به ما داده نمی‌شود بلکه اجازه نمی‌دهند ارز آزاد بخیریم و تجهیزات خریداری‌شده را وارد کنیم. این موضوع به اعتبار ما لطمه زده‌است و شرکت‌های خارجی در همکاری با تولیدکننده داخلی سخت‌گیرانه عمل می‌کنند و حتی گاه دستگاه و تجهیزات به ما نمی‌فروشند.

● تحریم‌ها و پاسخ‌شدن شرکت‌های خارجی

باذلی مدیرعامل شرکت «فرآورده‌های دیرگاز ایران» و احمد امیرمدیرعامل شرکت «امیرچاپ» نیز عمده‌ترین مشکلات و موانع پیش‌روی به‌روز رسانی خطوط تولید را تحریم‌های شدید آمریکا می‌دانند که باعث شده‌است شرکت‌های خارجی تأمین‌کننده از انجام تعهدات خود پامس بکشند.

بلندمدت و تخصیص ارز برای واردات ماشین‌آلات در اولویت قرار بگیرد زیرا با این رویه صنایع حتی فرصت تنفس نخواهند داشت چه بر سده این که بخواهند خطوط تولید خود را به‌روز رسانی کنند، نتیجه این رویه عملیاتی شدن راهبرد اقتصاد مقاومتی و جهش تولید نخواهد بود بلکه صنایع فرسوده توان رقابت با تولیدات روز دنیا را نخواهند داشت و زمین خواهند خورد.

سال ۹۴ به نیم میلیون دلار در سال ۹۷ رسیده‌است. نکته قابل توجه افزایش واردات ماشین‌آلات مستعمل در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ است که می‌توان دلیل آن را در نوسانات شدید قیمت دلار در سال ۹۸ جست‌وجو کرد. در واقع همان‌طور که تولیدکنندگان اعلام کردند، افزایش شدید قیمت ارز در سال ۹۸ باعث شد تولیدکننده نتواند ماشین‌آلات مورد نیاز خود را وارد کند به همین

● تحلیل: لزوم تغییر راهبرد

همان‌طور که در نمودار شماره یک ملاحظه می‌کنید میزان واردات ماشین‌آلات مشمول معافیت گمرکی که برای به‌روزرسانی و تجهیز خطوط تولید به کشور وارد می‌شدند در سال ۹۴ تاکنون روند نزولی داشته‌است و در ۹۸ میزان واردات این ماشین‌آلات نسبت به سال ۹۴ نصف شده‌است. این وضعیت در واردات ماشین‌آلات استان هم به وجود آمده‌است و میزان واردات ماشین‌آلات مشمول معافیت‌های گمرکی استان از ۳۶۱ میلیون دلار در سال ۹۴ به ۱۲۶ میلیون دلار در سال ۹۸ کاهش یافته‌است که این وضعیت بیانگر کاهش حمایت‌های دولتی برای واردات تجهیزات و ماشین‌آلات حوزه تولید و بیشتر متأثر از شرایط تحریم‌ها و نوسانات شدید ارزی است.

علاوه بر این همان‌طور که تولیدکنندگان پیش از این اعلام کرده‌اند واردات تجهیزات و دستگاه‌های خطوط تولید با توجه به قیمت ارز و نوسانات شدید آن برای تولیدکننده صرفه ندارد به همین دلیل برای حمایت از تولیدکنندگانی که قادر نیستند تجهیزات نو خریداری کنند، واردات ماشین‌آلات مستعمل مشمول معافیت گمرکی در دستور کار قرار گرفت، اما همان‌طور که در نمودار شماره ۲ ملاحظه می‌کنید واردات ماشین‌آلات دست‌دوم به کشور در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۴ روند نزولی داشته‌است و کاهش ۶۰ درصدی را نشان می‌دهد. این رویه برای استان خراسان رضوی هم بدین گونه بود طوری که میزان واردات ماشین‌آلات دست‌دوم بر ای استان از ۴/۶ میلیون دلار در